

хваштане, и той стиск аше безчувственната ѝ ръка, която недвижно лежеше въ неговата ръка.

Но тя млъчеше, не снимаше кърпата отъ лицето си и съдвѣше безъ да шавне.

„Отъ што си толкова нажалена? кажи ми, отъ што си толкова нажалена?“

И хвърли тя кърпата далече отъ себе си, оправѣ косата си, която застилаше очитѣ ѝ, и потекохъ жаловити думи отъ устата ѝ, юнаку тихомъ говори, като кога въ нѣкоя хубава вечеръ духне бѣтъръ въ гѣста крайводна трѣстика, — и затрепѣтъ, зашумѣтъ и разнесѣтъ се отведнѣжъ жаловити и тънки звукове, а пѣтникъ се запре и слуша ги, и тъжно му на сърдцето, безъ да знае отъ што, не види ни какъ темнѣе, нито чуе далечни весели пѣсни момински, кога си идѣтъ вечеръ отъ жѣтва, ни кола, што минуватъ нѣйдѣ далечъ.

„Тежко и горко мене! тежко майци, што ме е породила на бѣлъ свѣтъ! горчивъ животъ се е паднѣлъ на мой дѣлъ! свирѣпа е моята судьбина, люта кръвница! Какви нѣ момци доводи предъ нозѣтъ ми: нѣй-харни дворяне, нѣй-богати панове, графове, и другоземни бароне, цвѣте на рицарството! Сичкитѣ ме любѣхъ, и за голѣмо благо брѣше сѣки отъ тѣхъ любовта ми. И ти, горка судьбино моя, ни къмъ едного отъ нихъ не прилѣпи сърдцето ми; а прилѣпи го покрай нѣй-харнитѣ юнаци на нашата земя къмъ чужденецъ, нашъ врагъ. Че зашто, Пречиста Мати Божия, за какви грѣхове, за какви тежки безакония, ме гонишъ безъ милосѣ? днитѣ ми минувахъ въ изобилие отъ сѣкакво благо; нѣй-скѣпи гостби и скѣпи вина ми бѣхъ храна. И зашто е било сичко това? или за това, да умрѣхъ нѣй-послѣ отъ една люта смъртъ, както умира нѣй-долний просекъ въ кралевството? И малко бѣ това, да видѣхъ предъ смъртта си, какъ умиратъ башта и майка, за които сѣмъ готова животътъ си да дамъ дваесе пѣти, това бѣ малко: требвало предъ смърта си да видѣхъ и чуѣхъ думи и любовъ, каквато не сѣмъ видвала. Требвало на кѣсове да разреде сърдцето ми съ думитѣ си, та пѣ-горчива да бѣде честа ми, пѣ-свиденъ да ми е младий животъ, пѣ-страшна да ми се чини смъртта, та пѣ-вече, като умирамъ, да ти патѣквамъ, свирѣна судьбино моя, и тебе, Мати Божия, прости ми прегрѣшението!“

И кога затихна тя, безнадежно, безнадежно чувство се показа въ лицето ѝ; жаловита пѣсенъ звучеше отъ него, и сичко, отъ жално на-